

знаннями та ресурсами. Також необхідно розробити фінансові механізми державної підтримки у вигляді субсидій або кредитів, що полегшить впровадження екологічного обліку. Таким чином, розвиток екологічного обліку в агросекторі є важливим кроком до забезпечення сталого розвитку галузі.

Список використаних джерел:

1. Жук В. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві. *Агроекологічний журнал*. 2012. №2. С. 18-23.
2. Беренда Н. І., Остапенко Н. В. Розвиток екологічного обліку в Україні з врахуванням світового досвіду. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/bitstream/123456789/6439/1/2..pdf>.
3. Вороновська О. Сутність і розвиток екологічного обліку. *Галицький економічний вісник*. 2017. № 2 (31). С. 195–200. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/1350>.
4. Людвенко Д. В. Складові аспекти екологічного обліку тваринництва. *Приазовський економічний вісник*, 2020. № 2(19). С. 265–268. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-45>.

Abstract: *The importance of environmental accounting in agro-industrial production is investigated, its basic principles and methods of implementation are considered. It is determined that environmental accounting is a key tool for risk management, identification of environmental threats and increasing the efficiency of natural resources use. The historical stages of environmental accounting development are analyzed, focusing on the integration of environmental indicators into corporate management systems.*

Keywords: *Environmental accounting, natural resources, integration, monitoring, sustainable development.*

Науковий керівник:

Бурковська А.В.,

канд. екон. наук, доцентка,

доцентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 333.336.2

Спрощена система оподаткування для підприємств аграрного сектору

Дмитро Маліковський,

здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Проаналізовано основні податки, що впливають на діяльність підприємств аграрного сектору, зокрема єдиний податок четвертої групи та*

ПДВ. Зазначено переваги і недоліки їх використання агропідприємствами, які застосовують спрощену систему оподаткування. Наголошується на вдосконаленні механізмів контролю підприємств-спрощенців шляхом електронного моніторингу і підвищення рівня прозорості податкової звітності. Розглянуто міжнародний досвід застосування спеціальних податкових режимів для аграрного сектору. З метою підтримки підприємств аграрної сфери України доцільне пільгове оподаткування, що збільшить їх конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Ключові слова: податкова система, аграрний сектор, податкові пільги, єдиний податок, ПДВ, державна підтримка.

Аграрний сектор є важливою складовою економіки України, забезпечуючи продовольчу безпеку, валютні надходження та достатню кількість робочих місць. Водночас сільське господарство є галуззю з високим рівнем ризику, оскільки його діяльність залежить від сезонності, погодних умов та цінових коливань на аграрних ринках. Для підтримки агровиробників та зменшення податкового навантаження держава впровадила спрощену систему оподаткування у вигляді єдиного податку четвертої групи (ЄП 4 групи), що дозволяє аграрним підприємствам сплачувати податки за спрощеною процедурою, базуючись на площі землі, а не на доходах чи прибутку [1].

Застосування ЄП 4 групи має низку переваг, зокрема спрощене податкове адміністрування, зниження податкового навантаження та стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу в аграрному секторі; понад 90% фермерських господарств та малих агропідприємств обирають саме цю систему через її простоту та економічну доцільність [2]. Податок розраховується як певний відсоток від нормативно-грошової оцінки земельної ділянки, що дозволяє прогнозувати витрати та мінімізувати фінансові ризики [3]. Крім того, платники ЄП 4 групи звільняються від податку на прибуток та податку на додану вартість (ПДВ) у разі відповідності критеріям, встановленим законодавством [3].

Попри численні переваги, спрощена система оподаткування в аграрному секторі має і свої недоліки. Однією з проблем є те, що розмір податку залежить не від фактичного прибутку, а від площі земельної ділянки. Це може призводити до ситуацій, коли фермери, що мають низьку врожайність або стикаються з несприятливими кліматичними умовами, все одно змушені сплачувати податок. Водночас великі агрохолдинги можуть використовувати цю систему для зменшення податкового навантаження, навіть якщо їхній рівень доходів є високим [4].

Ще одним викликом є можливість ухилення від податків через використання спрощеної системи великими компаніями. Наприклад, деякі агропідприємства можуть штучно дробити свої активи на кілька дрібних господарств, щоб відповідати критеріям спрощеної системи, а це створює нерівні умови для конкуренції між малими фермерськими господарствами та

великими агрохолдингами, що використовують спрощену систему як засіб оптимізації оподаткування [5].

Щоб підвищити ефективність спрощеної системи оподаткування для аграрного сектору, необхідно диференціювати ставки податку, які б враховували не лише площу земельної ділянки, але й продуктивність господарства або його фінансовий результат [6]. Це дозволить зробити податкове навантаження більш справедливим та знизити ризики зловживань. Крім того, варто вдосконалити механізми контролю за відповідністю підприємств критеріям спрощеної системи шляхом запровадження електронного моніторингу та підвищення рівня прозорості податкової звітності [6].

Оцінюючи міжнародний досвід, можна відзначити, що багато країн застосовують спеціальні податкові режими для аграрного сектору, однак вони мають більш адаптивний характер. Наприклад, у Франції та Німеччині використовуються змішані моделі оподаткування, які поєднують фіксовані ставки з прогресивними податками, що залежать від доходів підприємства, а це дозволяє мінімізувати ризики несправедливого розподілу податкового навантаження та забезпечує сталість бюджетних надходжень [7].

В умовах інтеграції України до європейського економічного простору та необхідності гармонізації податкової політики з нормами ЄС відбулось реформування спрощеної системи оподаткування в аграрному секторі. Важливим кроком у цьому напрямку є впровадження механізмів підтримки малих фермерських господарств, які б дозволяли їм конкурувати з великими агропідприємствами на рівних умовах. Ми підтримуємо існуючу думку [8] щодо запровадження додаткових податкових пільг для виробників органічної продукції, це сприятиме розвитку сталого сільського господарства та підвищенню конкурентоспроможності української агропродукції на міжнародних ринках.

Отже, спрощена система оподаткування для сільського господарства є корисним засобом підтримки фермерів, але її розвиток потребує подальших зусиль. Ключовими напрямками удосконалення є впровадження податкових ставок, що враховують різні фактори, посилення нагляду за використанням пільг та приведення податкового законодавства у відповідність з європейськими нормами. Це сприятиме справедливому розподілу податкового тягара, забезпечить розвиток сільського господарства та зміцнить фінансову стабільність державного бюджету.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України. Офіційний портал Верховної Ради України (ред. 2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Міністерство фінансів України. Офіційні статистичні дані про платників єдиного податку четвертої групи. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_novi_formi_podatkovikh_deklaratsii_platnika_iedinogo_podatku-5026.

3. Державна податкова служба України. Роз'яснення щодо спрощеної системи оподаткування для аграрного сектору. URL: https://tax.gov.ua/data/material/000/044/51180/1Podatkova_deklarats_ya_platnika_dinogo_podatku_chetverto_grupi.pdf.
4. Інститут аграрної економіки. Аналітичний звіт про ефективність податкової політики в аграрному секторі. URL: <http://www.iae.org.ua/>.
5. Європейський банк реконструкції та розвитку. Оцінка системи оподаткування сільського господарства в Україні. URL: <https://mof.gov.ua/uk/ebrr>.
6. Світовий банк. Дослідження про податкові режими в аграрному секторі країн, що розвиваються. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/306091468129288953/pdf/449840UKRAINIA1aineFINAL0Box334133B.pdf>.
7. OECD. Taxation in Agriculture: International Practices and Recommendations. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2020/02/taxation-in-agriculture_cc3f80fa/073bdf99-en.pdf.
8. Європейська комісія. Політика оподаткування аграрного сектору в країнах ЄС. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2011-07/agro_polytyka-f29c7.pdf.

***Annotation:** The main taxes affecting the activities of agricultural enterprises, in particular the single tax of the fourth group and VAT, are analyzed. The advantages and disadvantages of their use by agricultural enterprises that apply the simplified taxation system are considered. The author emphasizes the improvement of control mechanisms for simplified taxation through electronic monitoring and increasing the level of transparency of tax reporting. The international experience of applying special tax regimes for the agricultural sector is considered. In order to support Ukrainian agricultural enterprises, preferential taxation is advisable, which will increase their competitiveness in the international market.*

***Keywords:** tax system, agrarian sector, tax privileges, single tax, VAT, state support.*

Науковий керівник:

Бурковська А. В.

канд. екон. наук, доцентка,

доцентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 004.9.056.53:336.71

Цифровізація як важливий елемент ефективного банківського менеджменту в контексті запобігання кібератакам

Тетяна Нестерчук,

здобувачка вищої освіти спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна